

RS AU § 33 Medborgarförslag. Klimatråd på Gotland

Ärendenummer: RS 2025/1361

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2025-06-08 där förslagsställaren föreslår att medborgarna genom ett organiserat medborgarråd, ett så kallat klimatrådslag, ska ges möjlighet att ge förslag till klimatpolitik på Gotland.

Förslagsställaren vill genomföra ett klimatråd på Gotland likt det pilotprojekt som föreningen *Klimatriksdagen* (ideell och partipolitiskt oberoende) genomförde, bemannade och bekostade (finansiering från Svenska Postkodlotteriets Stiftelse) under 2024 i tre svenska kommuner (Malmö stad, Borås stad och Sollefteå kommun). Föreningen Klimatriksdagen bistod även med finansiering av erforderlig personal.

Klimatrådslag är ett sätt att inkludera ett urval av medborgare i att ta fram förslag som bidrar med inspiration till fortsatt miljö- och klimatarbete. I de tre genomförda rådslagen förefaller många förslag koppla till pågående eller planerade insatser i kommunerna men rådslaget efterfrågar ett ökat tempo. Det ligger ett omfattande arbete bakom de tre genomförda klimatrådslagen. Att nå ut till den breda allmänheten, särskilt till unga vuxna, var en utmaning i pilotkommunerna liksom att rekrytera rättvist. Många av de som deltog i rådslagen var redan aktiva inom klimatfrågan.

Förslagsställaren beskriver inte hur förslaget ska finansieras. Det betyder av allt att döma att det arbete som föreningen Klimatriksdagen bekostade åt de tre pilotprojekten kommer att bli Region Gotlands ansvar och kostnad. Uppdraget innehåller vad Region Gotland kan utläsa arbetsuppgifter som planering, informationsspridning och marknadsföring av klimatrådslag, rekrytering av deltagare, framtagande av utbildning samt genomförande av klimatrådslag inklusive förträffar och efterarbete. Resursmässigt skulle detta innebära ett mycket stort åtagande från Region Gotlands sida.

Klimatomställningen är angelägen och komplex. Region Gotland värdesätter medborgarnas engagemang i samhällsutvecklingen och i klimatfrågan, som är en av mänsklighetens största utmaningar. Det är positivt att många, såsom förslagsställaren, vill bidra till att lösa klimatfrågan.

Region Gotlands arbete med klimatfrågan i nuläget utgår från de övergripande målen i den regionala utvecklingsstrategin *Vårt Gotland 2040* och dess genomförandeprogram. Klimat och energi är genom regionfullmäktiges prioritering i Region Gotlands styrmodell en central del i koncernen

styrstruktur. För det externa arbetet finns idag ett genomförandeforum, *Forum för tillväxt, klimat och miljö*, och för det interna arbetet finns *Nätverk för klimat och energi*.

Flera delar av Region Gotlands verksamhet arbetar idag aktivt med det som medborgarförslaget lyfter fram som syftet med insatsen, exempelvis Energicentrum Gotland. Energicentrum har även en medborgarstol där de årligen erbjuder en gotlänning att vara med och påverka i klimat- och energifrågor.

Region Gotland är sedan 2024 aktiva inom Viable Cities innovationsprogram för Klimatneutrala städer 2030 som drivs genom projektet Klimatneutrala Gotland som samlar regionala och lokala aktörer i ett gemensamt arbete för att påskynda klimatomställningen. Medborgarengagemang är en del i arbetet med Klimatneutrala Gotland, vilket är ett verktyg för Region Gotland att fånga det förslaget avser.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarförslaget ska anses besvarat. Region Gotland uppskattar denna typ av initiativ och tar tacksamt emot förslag på utvecklade arbetssätt.

Förvaltningens bedömning är att Region Gotland har arbetssätt och verktyg för att arbeta med klimatfrågan och förvaltningens förslag är att fortsätta arbeta med dessa i stället för att addera ytterligare som det inte finns resurser för att genomföra.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande av Eva Ahlin (C) och Johan Malmros (C) bifall till medborgarförslaget.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgren yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningen förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2025-06-08

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-12-18